

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2020 – 2021

Karkkilan kaupungin vapaa-aikalautakunnan hyväksymä työväenopiston toiminta-ajatus:

”Vapaan sivistystyön oppilaitoksena Karkkilan työväenopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaan. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asiakkaiden toiveiden mukaan.”

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (1329/2014) ja Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) edellyttävät, että oppilaitoksilla tulee olla omat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa. Suunnitelman on sisällettävä selvitys ja arvio oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta sekä suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä sen edistämiseksi.

Työväenopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa on laadittu nimenomaan opiskelijan näkökulmasta. Ensimmäinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu talvella 2017 – 2018 päätoimisen henkilökunnan kesken ja sitä päivitetään ja tarkastetaan vuosittain. Nyt päivitettävä suunnitelma on siis järjestyksessään neljäs tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma Karkkilan työväenopistossa. Karkkilan kaupunki vastaa työnantajan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta, joka on luettavissa työntekijöiden intranetissä, Kantrissa.

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, sukupuolen ilmaisustaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja.

(yhdenvertaisuus.fi, 13.2.2018)

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä miehillä ja naisilla on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5§)

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo työväenopiston opiskelijan näkökulmasta

Toiminta-ajatuksen mukaisesti työväenopiston toiminta on suunnattu kaikille. Toiminnan tavoitteena on olla mahdollisimman avointa ja palvella alueensa asukkaita mahdollisimman tasapuolisesti. Kurseille ei järjestetä pääsykokeita, vaan ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Lisäksi järjestetään lukuisia tilaisuuksia, jonne ei tarvita ennakoilmoittautumista.

Toimintaa pyritään järjestämään niin, ettei osallistujan sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, ikä, etninen tai kansallinen alkuperä, vamma, terveydentila, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy vaikuta hänen osallistumismahdollisuuksiinsa. Osa kursseista on nimetty opiskelijoiden toiveesta nimenomaan miehille tai naisille, mutta vastaavasti on olemassa samankaltaisia kursseja, joissa sukupuolta ei ole määritetty. Oppilaitoksen opetus on ensisijaisesti aikuisille tarkoitettua, mutta monille kursseille myös lapset ja nuoret ovat tervetulleita. Lisäksi osa kursseista on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille sekä lapsiperheille. Erikseen kohdennettuja kursseja löytyy myös maahanmuuttajille ja erityisryhmille (kehitysvammaiset), mutta ns. kohderyhmättömät kurssit ovat avoimia kaikille.

Perinteisesti kansalaisopistotoiminta tavoittaa enemmän naisia kuin miehiä. Lukuvuonna 2019 – 2020 työväenopistossa opiskeli kaikkiaan 1519 erillistä henkilöä, joista 1179 oli määritellyt itsensä naiseksi/tytöksi ja 340 mieheksi/pojaksi. Ilmoittautumisen yhteydessä ei ole pakko valita sukupuolta, mutta laskutus perustuu henkilötunnukseen.

Työväenopisto tarjoaa sekä maksullista että ilmaista toimintaa. Kurssimaksut määritellään vuosittain kaupungin vapaa-ajan lautakunnassa, ja maksusta on mahdollista saada opintotukieläystä erikseen määriteltyjen ohjeiden mukaan. Syksystä 2018 työväenopisto on ollut mukana Karkkilan kaupungin Kaikukortti-toiminnassa, jonka myötä 2 % opiskelijoista, laskennallisesti yhteensä 40, voi opiskella ilmaiseksi Kaikukorttia esittämällä. Lukuvuonna 2019 – 2020 kaikki 40 Kaikukortti-paikkaa olivat käytössä.

Työväenopiston opetusta järjestettiin lukuvuonna 2019 – 2020 yhteensä 12 eri toimipisteessä eri puolilla Karkkilaa. Hallinto, päiväopetus ja erillisiä laitteita tarvitsevat kurssit keskittyvät pääsääntöisesti opistotalolle (Anttilankatu 8). Lisäksi työväenopisto toimi eri liikuntatiloissa, Nyhkälän koululla ja Yhteiskoululla. Moni toimitila on hankalasti saavutettavissa, mutta toistaiseksi tilanteeseen ei ole saatu ratkaisua.

Edellisen toimintavuoden tavoitteiden tarkastelu

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioiminen viestinnässä

Toimintavuoden 2019 – 2020 pääpaino oli viestinnän kehittämässä. Viestinnän saavutettavuus haluttiin ottaa huomioon työväenopiston viestintää kehitettäessä. Työväenopistolla oli koko lukuvuoden mittainen, viestintään keskittyvä hanke ”Tavoitteena aito osallisuus”, jossa halutaan yhtenä lähtökohtana huomioida viestinnän monipuolisuus, kattavuus sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmat.

Hankkeen myötä työväenopiston viestintä etenkin sosiaalisessa mediassa monipuolistui huomattavasti. Video- ja kuvapäivityksissä pyrittiin huomioimaan saavutettavuus mahdollisimman hyvin. Koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan vuoksi hankkeen toiminta muutti muotoaan, mutta hankkeen myötä esimerkiksi kevätnäyttely saatiin järjestettyä sähköisessä muodossa. Toukokuun 2020 aikana näyttelyn kävi sähköisesti katsomassa 240 henkilöä.

Vuonna 2019 opiskelijoita oli kaikissa ikäryhmissä:

*0 - 14-vuotiaita 224
15 - 19-vuotiaita 32
20 - 24-vuotiaita 17
25 - 29-vuotiaita 28
30 - 34-vuotiaita 41
35 - 39-vuotiaita 60
40 - 44-vuotiaita 80
45 - 49-vuotiaita 87
50 - 54-vuotiaita 99
55 - 59-vuotiaita 126
60 - 64-vuotiaita 136
65 - 69-vuotiaita 175
70 - 74-vuotiaita 182
75 - 79-vuotiaita 77
yli 80-vuotiaita 156
(Ikää ei tiedossa 90)*

Toimintatilojen saavutettavuuskartoitus

Edellisen toimintavuoden tavoitteen pohjalta työväenopiston opetustiloja on alettu osittain järjestelmään uudelleen. Tätä toimintaa jatketaan ja mahdollisuuksien mukaan kartoitetaan myös opistotalon saavutettavuus ja laaditaan tarkempi suunnitelma sen edistämiseksi.

Saavutettavuuskartoitus on edennyt toivottua hitaammin. Työväenopisto on mukana kirjaston aloittamassa tilaselvityshankkeessa, mutta omaa saavutettavuuskartoitusta ei ole saatu laadittua toivotusti.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen opinto-ohjelman sisällöissä

Toimintavuonna 2019 – 2020 tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä niiden myötä osallisuuden edistäminen ovat olleet näkyvästi mukana myös opinto-ohjelman sisällöissä. Luentotarjonnassa painottuu ihmisyyden moninaisuuden kunnioittaminen. Osallisuuden toteutumista tuettiin myös vapaaehtois- ja kansalais-toiminnan kursseilla.

Lukuvuoden 2020 – 2021 tavoitteet

Opetuksen saavutettavuuden lisääminen

Poikkeustilan myötä työväenopistossa aletaan kehittää etäopetuksen erilaisia vaihtoehtoja. Vapaan sivistystyön opetusta halutaan jatkaa mahdollisista lähiopetuksen keskeytyksistä huolimatta ja etäopetuksen saavutettavuuden lisäämiseksi kehitetään selkeät ja toimivat rakenteet ja ohjeistukset.

Viestinnän kehittäminen

Työväenopiston viestinnän kehittämishanke jatkuu vuoden 2020 loppuun asti. Hankkeen myötä kehitetään viestinnän saavutettavuutta edelleen ja tiedotukseen lisätään myös selkokielisiä elementtejä. Nettisivujen ja HelleWin saavutettavuutta tarkastellaan.

Toimitilojen saavutettavuuskartoitus

Toimitilojen saavutettavuuskartoitus jatkuu myös lukuvuonna 2020 – 2021. Uusien toimitilojen hankinnassa pyritään huomioimaan saavutettavuuden näkökulmat niin hyvin kuin se on mahdollista. Myös opistotalon tilajärjestelyt ja –suunnitelmat jatkuvat lukuvuonna 2020 – 2021.